

1990 (10/1.)
110127EIDSVOLDS-FEDRENE 1814

Man har nylig fulgt fire "episoder" av Stein Ørnhois fremstilling om Eidsvolds-fedrene og om Grundlovens tilblivelse. Og kritikken av arbeidet Ørnhoi har utført har vel fått så "noenlunde bra" for utførelse, men mange har vel følt en skuffelse over : - at var'e sånn det foregikk der oppe på Eidsvoll!

Det er sagt, at det filmatiske stoffet er, så langt det mulig, lagt opp til det man vet om tingene dengangen. Bortsett fra den frihet man har tatt seg i å la en døvstum kvinne trede frem for Kronprinsen, og markere ved fektninger og geberder at hun var "grådig sulten". Altså: det var måten å vise at kvinnene ikke ellers var representert på den tid. Ikke det offentlige iallefall! Ja, og så hadde jo kokkepigen en "misjon" utpå kvelden i å stå til privat disposisjon for Kronprinsen, som visstnok hadde stor sans for de smukke pigers "tjenester." Og det var jo av den største betydning å få frem som endel av det liv og virke som forseggikk på Eidsvold 1814

Kan det være mulig at enkelte, som presten Wergeland f.eks., var en slik "preke-hest" han blir utgitt for? Eller: var denne matrosen, som verken kunne lese eller skrive en slik kløpper Ørnhoi gjør ham til? Forsamlingen var vel en slags "demokratisk" forsamling i utvalget av deltakere: fra adel og til bunnskikt om denne karakteristikk tålereres. Men for meg synes det å være en noe "lurvet" forsamling, som dér i lang tid vel bare fordrev tiden med bruk av alkohol i mangel av andre sysler, da det vel var "de kondisjonerte" som førte an, og sorenskriverne som satte det mest formålstjenlige i en Grundlov for Norge i pennen.

Den helt store sansen for FEDRENE PÅ EIDSVOLD 1814 har fortatt seg betraktelig hos meg. Den påtakelige framsyningen av overstadig berusede, og ellers drikkende "fedre" til alle tider hadde vel, strengt tatt, ikke vært nødvendige å synliggjøre slik det ble. Selve Eidsvolds-verket av 1814, Grundloven, den står jo der slik den ble, vel takket være dyktige sorenskrivere i første rekke (jurister). Men, den innarbeidede glans jeg har hatt av forsamlingen, de 114 personer, den ærverdige fedrene-forsamling vi har hørt om så lenge, den er det nok ikke mye igjen av nå. Det er med denne, som så mange oppblåste bragder: ikke så mye å beundre når det kommer til stykket. Grunnloven har min respekt og aktelse, ^{absolutt} men ikke/alle dem som ble synt fram som Eidsvolds-detakere 1814. Mange av dem måtte sikkert kunne ^{med fordel} ha vært hjemme ...

Har jeg tatt feil? Er inntrykket mitt snevert eller galt? Man aner jo også i framstillingen Stein Ørnhoi's politiske grunnsyn. Han var vel ikke alltid på "bølge" med Wedel'n?.. som kom fra overklassen.

-BONDE I BYEN-
RAGNAR S. GRUDE
Låvevn. 48 Oslo 6
Telefon (02)27 31 82
Telefon Son 95 81 12

Låveveien 48, 0682 - Oslo 6

D.10.1.1990.

Kultursideredaktøren.

Nationen.

Noen linjer om Eidsvold's-fedrene kunne jeg tenke meg inntatt på kultursiden. Kan De tenke Dem å gi meg plass ?

Hilsen

